

Ett grönt och solidariskt Järfälla

Kommunpolitiskt program för
Miljöpartiet de gröna i Järfälla 2022–2026

miljöpartiet de gröna

JÄRFÄLLA

Innehåll

Inledning	5
Miljöansvar	7
Miljöledarskap	9
Klimatsmart - det ska vara lätt att göra rätt	10
Klimatsmarta resor	11
Giftfri vardag	11
Stad och natur för alla	13
Hållbar stadsutveckling	15
Livet mellan husen	17
Parker och grönområden	17
Natur och friluftsliv	18
Fritid och kultur	19
Alla barn är lika olika	21
Förskola och skola	23
Tidiga insatser i skolan och vården	25
Delaktighet och antidiskriminering	25
Jämlikhet, öppenhet och trygghet	27
Integration och etablering	29
Trygghet	30
Jämställdhet	31
HBTQ	31
Demokrati och delaktighet	33
Lokal dialog	34
Funktionsnedsättningar och funktionsvariationer	35
En trygg och aktiv ålderdom	36
Grön ekonomi och arbetsliv	39
Hållbart arbetsliv	40
Grönt näringsliv	41
Återbruk och återvinning	41

Inledning

Världen står inför stora utmaningar, så också Sverige och Järfälla. Nu går vi in i klimatkampens avgörande tid. Det är nu vi ska göra jobbet så att det ska gå att nå våra klimatmål i tid. Samtidigt ska vi bygga bort bostadsbristen, säkra välfärden mot både demografiska utmaningar och den ständiga effektiviseringshetsen, få slut på gängkriminalitetens rekrytering av våra unga, med mera.

Det är stora utmaningar, men som tur är finns det vetenskap och beprövad erfarenhet om hur man tar sig an de här frågorna. Det krävs bara att vi lyssnar, håller huvudet kallt, hjärtat varmt, och jobbar hårt. Så kan vi bygga en framtid som våra barn kan längta efter.

Den gröna politiken handlar om tre grundläggande solidariteter: solidaritet med naturen, solidaritet med alla människor, och solidaritet med kommande generationer. Det är den unika ingången, helhetlig och framtidsinriktad, som drev oss under Järfällas förra rödgröna styre. Då tog Järfälla fram en banbrytande kommunal koldioxidbudget, Sveriges första. Järfälla klättrade i miljörankningen från 43 till nio, etta i länet. Vi utvecklade kollektivtrafiknära hållbara stadsdelar, och samtidigt skyddade nya naturområden. Vi storsatsade på att våra barn ska kunna tryggt cykla till skolan.

De senaste åren har den handlingskraften bytts ut mot passivitet med Järfällas nya högerstyre. Cykelsatsningarna är halverade. Bostadsbyggen läggs ner, och de få som startas ligger i bilberoende lägen. Allmännyttans bostadsproduktion är avskaffad. Och den banbrytande koldioxidbudgeten ligger i Alliansens byrålåda.

Under nästa mandatperiod vill vi gröna se till att Järfälla blir handlingskraftig igen. Koldioxidbudgeten ska upp ur byrålådan och ett nytt klimatkansli ska göra om den till verkstad. Järfällahus ska sätta igång och bygga igen så att våra unga har någonstans att bo. Vi ska finansiera välfärden och se till att socialtjänst och skola har resurser och arbetsro så att de kan fånga upp ungdomar som riskerar att hamna på fel bana.

Vi vill se ett Järfälla där alla människor har möjlighet att skapa sig ett gott liv. Vi vill föra en politik som innebär att vi lever inom naturens ramar och i det inse hur mycket vi faktiskt är beroende av varandra, både människor emellan och i relation till naturen. Vi är det politiska alternativet för alla som erkänner de utmaningar som mänskligheten står inför och som vill möta dem med aktiv politik som gör skillnad i människors vardag.

I det här programmet presenterar vi våra visioner och vår politik för vad Miljöpartiet de gröna vill genomföra under mandatperioden 2022 till 2026.

Miljöansvar

Nu går vi in i klimatkampens avgörande stund. Utan handlingskraft under den kommande mandatperioden kommer vi överskrida såväl 1,5-gradersmålet som 2-graderstaket. Som tur är, är det aldrig för sent att göra skillnad. Varje tiondel av en grads uppvärmning som vi undviker betyder räddade människoliv, egendom och ekosystem, i form av färre översvämningar, mildare värmeböljor och mindre artutrotning. Men varje år som går betyder att takten i omställningen måste gå snabbare.

Tyvärr är skärpta ambitioner inte vad Järfällas högerstyre bidragit med de senaste åren. Snarare har den handlingskraft som visades under grönt ledarskap innan 2018 bytts ut mot passivitet. Under mandatperioden 2022-2026 vill vi att Järfälla återigen sätter på sig ledartröjan i miljö- och klimatfrågor.

Den banbrytande koldioxidbudgeten som vi tog fram har legat och samlat damm i Alliansens byrålåda. Den vill vi åter väcka till liv, genom att starta ett nytt klimatkansli på kommunstyrelseförvaltningen som får i uppdrag att bearbeta den till ett pengsatt handlingsprogram som lever upp till våra åtaganden enligt Parisavtalet. Utifrån den nya handlingsplanen får det nya klimatkansliet i uppdrag att uppdatera kommunens miljöplan och övriga mål och styrdokument, och vi föreslår att Järfälla för första gången sätter mål för minskning av våra konsumtionsbaserade utsläpp.

Det nya klimatkansliet ska få en investeringsbudget som de kan rikta till de projekt som bidrar till att förverkliga klimatfärdplanen. Utgångspunkten ska vara att vi i Järfälla ska göra allt vi kan så att världen klarar taket på 1,5 graders-uppvärmning. Om världen missar det målet kommer det inte vara för att vi inte gjorde allt vi kunde.

Det svåra med klimatkrisen är att den genomsyrar all politik, precis som den genomsyrar hela samhället. Det nya klimatkansliet ska ta fram en modell för hur politiken kan få

löpande feedback om hur deras beslut hjälper eller stjälper att vi uppnår klimatmålen. Det ska inte längre gå att fastställa fina mål, och sen strunta i dem när det kommer till kritan.

I takt med klimatkrisen förvärras artutrotningen såväl globalt som lokalt. Nuvarande Alliansstyret har inte gjort någonting i tre år för att skydda fler grönområden. Först till valåret 2022 kom ett uppdrag om att utreda skydd av Hästa klack, något som Miljöpartiet hade kämpat för hela mandatperioden. Nu vill vi att Järfälla åter tar ansvar för att skydda mer stadsnära natur, med bland annat ett nytt naturreservat i Ängsjö. Samtidigt som vi höjer ambitionerna gällande skydd av grönområden måste vi också höja ambitionerna gällande Järfällas vatten. Vi vill snabba på genomförandet av Järfällas vattenplan, ta krafttag i regionens mest förorenade vattendrag Bällstaån, samt hålla Mälaren rent genom exempelvis mjukgöring av hårda ytor i avrinningsområden.

Arbetet med ett giftfritt Järfälla kan inte bara ske ute på fältet, i det gröna och det blå. Vi måste ta oss an våra mänskliga miljöer. Resultatet av gamla miljösynder skapar enorma kostnader för oss idag. Nu måste vi även se till att inte skapa nya för våra barn och barnbarn. Plastmaterial på offentliga platser som parker och lekplatser ska undvikas och konstgräsplaner måste utrustas så att mikroplast inte kan spridas vidare. Alla Sveriges kommuner måste tillsammans ta krafttag för att driva marknaden till bättre lösningar för konstgräsplaner som inte förgiftar vår mark och vatten. Arbetet med giftfri upphandling och det mellankommunala samarbetet för en giftfri vardag måste stärkas. Det gäller framför allt i barnens miljöer.

När Järfälla utvecklas måste vi passa på att bygga för det samhälle vi vill ha i framtiden. För att Sveriges klimatmål ska gå ihop måste vi i storstadsregionerna ta ett större ansvar för att minska vårt bilberoende. Vi måste bli mer effektiva med våra parkeringsytor, genom stöd för bilpooler och andra mobilitetstjänster, tryggare cykelvägar och prissättning av parkeringar på ett sätt som gör att de parkeringsytor som finns används på ett så effektivt sätt som möjligt. Det är orimligt att

parkeringsytor tas fram utifrån kommunala krav istället för marknadens villkor, och därför vill vi avskaffa parkeringstalet.

Kollektivtrafiken måste bli ännu mer tillgänglig. Här fyller den kommande tunnelbanan en stor funktion, men vi måste även se till att de mest bilberoende delarna av Järfälla har snabba, frekventa och pålitliga förbindelser till spårbunden kollektivtrafik. Krafttag måste också tas för att kollektivtrafiken ska vara det naturliga också för resor på tvären.

Även om världen lyckas hålla den globala uppvärmningen till någonstans runt 1,5-2 grader är delar av skadan redan skedd. Effekter av klimatförändring ser vi redan i form av värmeböljor, skogsbränder och översvämningar. För att förbereda oss för dessa konsekvenser vill vi ta fram en plan för att klimatanpassa Järfälla.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Miljöledarskap

- Ta fram en klimatfärdplan som håller Järfälla inom ramen för 1,5-gradersmålet.
- Starta ett klimatkansli som ska få en investeringsbudget som de kan rikta till de projekt som har mest nytta för att vi ska leva upp till klimatfärdplanen.
- Skärpa målet för Järfällas territoriella klimatneutralitet till inte senare än 2030.
- Uppdatera samtliga kommunens mål och styrdokument så att de förhåller sig till den utvecklade klimatfärdplan, statens målsättningar samt kommunens åtaganden enligt Parisavtalet och Agenda 2030.
- Sätta mål för minskning av Järfällas konsumtionsbaserade utsläpp.
- Ta fram en modell för att bevaka den kommunala beslutsprocessen för att få löpande feedback om förslag skulle påverka möjligheten att uppnå kommunens klimatplaner.

- Införa en kommunövergripande hållbarhetsstandard med målsättningar och krav på hållbarhet och kvalitet i utbyggnaden av kommunen.
- Satsa på digitala möten och fossilfria tjänsteresor inom kommunorganisationen.
- Byt ut kommunens tjänstebilar mot en elbilpool som även kommunens invånare kan ta del av.
- Utveckla Järfällas miljöbarometer så att utvecklingen mot våra miljömål är lätt att följa för invånare, organisationer och andra aktörer.
- Uppnå en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn, i linje med Fossilfritt Sveriges färdplan.

Klimatsmart - det ska vara lätt att göra rätt

Läs om klimatsmarta bostäder och resor under rubriken "Stad och natur för alla"

- Anta och följ upp mål för att minska matens klimatpåverkan i kommunens verksamheter och se till att maten är fri från palmolja.
- Följ upp kommunens mål för minskat matsvinn och jobba för att höja ambitionsnivån.
- Förse alla kommunala byggnader med lämpliga tak med solceller och sätta mål för att bygga ut solceller i kommunen i stort.
- Öka takten i energieffektiviseringen i kommunen och i dialog med aktörer i Järfälla.
- Främja en fossilfri kommunorganisation och en fordonsflotta som är fri från fossila bränslen och palmoljerester.
- Avskaffa användningen av plast som är baserad på fossil råvara.
- Ta fram en plan för att rusta Järfälla för kommande klimatförändringar, genom exempelvis ökad beredskap för värmeböljor och infrastruktur som kan hantera mer regelbundna översvämningar.

Klimatsmarta resor

- Förbättra busstrafiken i hela kommunen med fokus på att områden långt ifrån spårbunden kollektivtrafik får snabba förbindelser till pendeltågsstationerna.
- Prioritera busstrafik och servicetrafik på Norrviksvägen (som går genom Igelbäckens naturreservat)
- Genomföra bygget av tunnelbanan till Barkarbystaden och Veddesta och verka för att Kallhäll får en till pendeltågsuppgång.
- Bygga ut och rusta upp cykelnätet med pendlingsstråk anpassade för cykling i olika hastigheter, tydligt avgränsade från gående.
- Särskilt prioritera vinterskötsel av gång- och cykelinfrastruktur före bilvägar, för att motverka halkskador samt underlätta för året runt-cykling.
- Verka för ett gemensamt låncykelsystem med grannkommuner
- Bygga ut olika former av trygg cykelparkering vid kollektivtrafikstationer
- Verka för utbyggnad av laddningsmöjligheter, biogas och vätgas för privatfordon.
- Ersätta parkeringstal med mobilitetstal och främja så kallade mobilitetshus (med laddstolpar, cykelparkering etc.) bilpooler, digitalisering och andra mobilitetstjänster
- Ta ett samlat grepp för en fossilfri godstrafik i samverkan med näringsliv och andra kommuner
- Säkerställa att etableringen av mobilitetstjänster som elsparcyklar sker på ett ordnat sätt, genom att kommunen är proaktiv med att ta fram ordningsföreskrifter, krav på tillstånd, åtgärder för att straffa felparkering, etc.

Giftrig vardag

- Genomföra Järfällas vattenplan, rena dagvattnet, rena Bällstaån så att den når en god kemisk och ekologisk status
- Stärka insatser för att hålla Mälarens vatten rent, exempelvis genom att mjukgöra hårda ytor i avrinningsområden.

- Förbättra insamlingen av skrymmande och farligt avfall så att det inte krävs en bilresa för att återvinna, exempelvis genom utveckling av de mobila insamlingsstationerna.
- Byta ut till giftfria material på förskolegårdar, skolgårdar och lekplatser. Förstärka tillsynsarbetet för en giftfri vardag.
- Öka andelen ekologisk, etisk, närodlat och lokalt tillagad mat i kommunens verksamheter och fasa ut palmolja.
- Avsätta pengar för att sanera förorenad mark.
- Införa lokal rening av läkemedelsrester på äldreboenden för att minimera utsläpp av läkemedelsrester i naturen.
- Minimera användning och spridning av mikroplast. Plastmaterial på offentliga platser som parker och lekplatser ska undvikas och konstgräsplaner måste utrustas så att mikroplast inte kan spridas vidare. Utvecklingen av nya material måste prioriteras.
- Uppdatera kemikalieplanen och utfasningslistan och tydliggöra uppföljningen
- Stärka arbetet med giftfri upphandling och det mellankommunala samarbetet för en giftfri vardag.
- Undvika farliga ämnen i bygg- och anläggningsarbete, såväl kommunens eget som vid nybyggnation.

Stad och natur för alla

Bostadsbristen har många ansikten: barn som växer upp i en flyttkarusell, äldre hemlösa, ensamkommande som bor trångt i tillfälliga baracker, de 67 000 unga i regionen som ofrivilligt bor kvar hemma, och många, många fler. Detta är såklart en utmaning, men i rådande klimatkris är det också en möjlighet. Nu när Järfälla och hela regionen växer har vi ett unikt tillfälle att bygga det samhälle som klimatutmaningen kräver av oss.

Den utvecklingen kräver omsorg både om dem som bor och arbetar här nu men också om kommande generationer. Vi vill minska klimatutsläppen från byggnation och bygga mer i trä, ett material som både klimatet och människor mår bra av. Vi vill också att de hus som byggs ska vara av hög kvalitet och med stor variation i färg och form. Som ett led i det vill vi ge bättre förutsättningar för små och medelstora byggföretag att få bygga i Järfälla.

När vi bygger ska vi göra det i kollektivtrafiknära lägen, något som underlättar för människor att göra klimatsmarta och hållbara val i sin vardag. I största möjliga mån ska vi bygga på redan hårdgjord mark, intill befintliga vägar. Inte genom att stadsbebyggelse sprider sig in i regionens grönområden. I alltför stor utsträckning i dag är vår kommun planerat utifrån bilen som norm, och promenad- och cykeltrafik som eftertanke. Den prioriteringen vill vi vända på, exempelvis genom att Barkarby handelsplats får en mer stadsmässig karaktär, med gång-, cykel- och kollektivtrafik som utgångspunkt. I väntan på den utvecklingen vill vi satsa hårt på bättre framkomlighet och trafiksäkerhet för gående- och cyklar på handelsplatsen samt i Barkarbystaden i övrigt.

Genom att bygga på ett genomtänkt sätt med blandade boendeformer, hyresrätter och bostadsrätter, kan vi också minska boendesegregationen och öka mångfalden. Från Miljöpartiets sida skulle vi gärna se ännu fler former av boenden, exempelvis så kallade kollektivhus.

I Järfälla kommun som helhet har vi förmånen att i stor utsträckning ha både naturområden och Mälarens vatten inom

kommunens gränser. De naturupplevelser dessa områden erbjuder är viktiga för människans välbefinnande och erbjuder fantastiska rekreativsmöjligheter. Naturupplevelser är viktiga för vår hälsa, något som många upplever i sin vardag och som även visat sig i olika forskningsstudier. Miljöpartiet vill satsa mer på friluftslivet i kommunen och ta fram ett friluftspolitiskt program som del i arbetet med att utveckla Järfälla till en miljövänlig friluftdestination.

Vi vill också verka för bättre samband mellan naturområden, kommundelscentrum och bostadsområden för att underlätta både för människors möjlighet att gå och cykla mellan områdena och för spridningen av växter och djur. Vi vill förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning så att alla ska kunna njuta av kommunens naturområden. Miljöpartiet vill fortsätta arbetet med att skydda och bevara värdefull natur, exempelvis genom nya naturreservat eller biotopskydd.

Parker och grönområden är viktiga både för vår trivsel och välbefinnande. Gröna miljöer i stadsbebyggelse kan dessutom hjälpa till att ta upp koldioxid och förbättra luftkvaliteten. Vid nybyggnationer är det viktigt att det finns grönytor och andra naturinslag i närheten till husen men också att dessa ytor är lätta att nå, kvalitativa och väl underhållna. I Järfälla har cirka en tredjedel av befolkningen en park inom gångavstånd och i centrala Jakobsberg och Barkarby är tillgången till grönytor till och med mindre än i Stockholms innerstad. Vi vill satsa på livet mellan husen med större stadsparker och införa sommargångator och pop up-parker i olika delar av kommunen.

Från Miljöpartiets sida vill vi gärna uppmuntra till stadsodling av olika slag, både i nya och redan etablerade bostadsområden. Genom att odla kan vi lära våra barn och oss själva om naturens kretslopp, om vikten av att ta hand om den, och respekten för det arbete som ligger bakom de produkter vi i vanliga fall köper i affären. Stadsodling kan också fungera som ett sätt att skapa större gemenskap och trygghet mellan grannar.

Barnens plats i staden är en självklar del av ett hållbart och grönt stadsbyggande. I dag skjutsas många barn till skolan. Förutom ökade utsläpp från biltrafiken leder det också till ökad risk för trafikolyckor vid skolorna. Vi tror att många barn växer och utvecklas av att kunna gå till skolan på egen hand. Men för att det ska vara möjligt krävs att trafiksäkerheten kring skolorna höjs. Från Miljöpartiets sida vill vi verka för säkra skolvägar och bilfria zoner vid låg- och mellanstadieskolor.

En förutsättning för en levande och hållbar stad där människor trivs är också tillgång till spontanidrott, lokaler för kultur, skolor, butiker och restauranger. Det är särskilt viktigt att vid nybyggnationer inte bara göra plats för bostäder och kontor utan också just verksamheter av olika slag såväl som kommunal service. Vi vill också bidra till barns och ungas fritid på ett positivt sätt genom att anlägga naturlekplatser, utveckla Järfällas fritidsgårdar, korta köerna till Kulturskolan, samt minimera eller avskaffa Kulturskolans kursavgifter.

När Järfälla växer tillkommer det ny konstnärlig utsmyckning i enlighet med 1 procent-normen. Det är ett fantastiskt mål, men vi vill utvidga det så att nya konstnärliga inslag i stadsbilden inte behöver ske just inom själva byggprojektet utan kan användas till att berika andra offentliga platser i kommunen. Vi välkomnar också nya konstinslag i stadsbilden genom fler muralmålningar på kommunens fastigheter. Och när ett nytt regionalt centrum växer fram i Barkarby är det rimligt om Järfällaborna inte alltid behöver resa till centrala Stockholm för kulturupplevelser. Här välkomnar vi regional samverkan för att fler kulturella institutioner ska erbjuda evenemang i Järfälla och andra kranskommuner.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Hållbar stadsutveckling

- Bygga bort bostadsbristen med blandade upplåtelseformer i varierande storlekar på gång- och cykelavstånd från kollektivtrafiken.

- Återuppta de byggprojekt som Alliansen la ner i centrala Jakobsberg, och se över planerade projekt i bilberoende lägen.
- Utveckla trafikleder till stadsboulevarder med bostäder, stadsliv och en trygg miljö för alla sorts trafikanter, till att börja med den delen av Viksjöleden som går genom centrala Jakobsberg.
- Alla byggnader och planområden ska genomsyras av klimathänsyn och ekologisk hållbarhet.
- Minska klimatutsläppen från byggnation.
- Öka andelen flerbostadshus som byggs med trästomme.
- Bostadsgaranti för unga: alla unga i Järfällas bostadskö ska erbjudas ett lägenhetskontrakt innan de fyllt 26 år.
- Öka andelen sociala lägenheter som erbjuds grupper som står långt från bostadsmarknaden, och samverka med andra kommuner om att utbyta bostäder.
- Det kommunala bostadsbolaget ska bygga 300 lägenheter per år i nära dialog med de boende tills bostadskön kortats ner.
- Rusta upp allmännyttans bostäder och utemiljöer med hög miljöprofil och till hyresnivåer som fungerar för de boende.
- Bygga studentbostäder, bostadsrätter och andelsägarlägenheter i områden med många hyresrätter, samt bygga hyresrätter i områden där sådana är en bristvara idag.
- Ansluta Järfälla till Stockholms stads Stockholmshus eller liknande projekt för att pressa ner hyror med standardiserade hus för nyproduktion med ett varierande utbud av utseende för anpassning till närmiljön.
- Ge bättre förutsättningar för små och medelstora byggföretag att bygga i Järfälla.
- Öka mångfalden i byggandet genom skapa möjligheter att dela upplåtelseform inom ett kvarter, ha fler arkitekter per kvarter eller genom att fördela tomter med mindre byggrätter än ett kvarter.

- Underlätta för kollektivhus där människor går samman för att planera, bygga och bo i ett hus som utformas efter deras egna idéer om sitt boende.

Livet mellan husen

- Planera för en blandad stad med stadslivsstråk nära kollektivtrafiken med exempelvis lokaler i gatuplanet, sittmöjligheter, plats för uteserveringar, torg och parker längs vägen.
- Planera för en arkitektur av hög kvalitet med variation i färg och form och tydliga gränser mellan offentligt och privat.
- Fortsätta arbetet med sommargångator och pop up-parker i olika delar av kommunen.
- Bygg ut och förbättra kommunens gångvägar och höj kvaliteten på skötseln.
- Öka säkerheten för oskyddade trafikanter genom hastighetsdämpande åtgärder, övergångsställen och bilfria zoner.
- Öka tillgängligheten för personer med funktionsvariation i utemiljöer och gångstråk
- Införa parkeringsavgifter i hela kommunen och avsätta intäkterna till ett attraktivt stadsliv.
- Börja planera för att Barkarby handelsplats ska få en mer stadsmässig karaktär med kollektivtrafik, gång och cykel som utgångspunkt. I väntan på den utvecklingen, satsa hårt på framkomlighet för gående och cyklare i området.
- Förbättra framkomligheten för cyklister och gångtrafikanter vid byggavstängningar.
- Däcka över trafikleder där så är möjligt när Järfälla byggs ut.

Parker och grönområden

- Satsa på en större stadspark med hög kvalitet och tillgänglighet i varje kommunedel.
- Anlägg minst en fickpark i varje kommundelscentrum, en plats där du kan komma bort från stressen en stund med sittplatser, blomsterprakt och till exempel en fontän.

- Anlägg gångstråk och övergångsställen som ökar tillgängligheten till parker och naturområden och knyter ihop dem med kommundelscentrum och bostäder.
- Stärk skötsel och ekosystemtjänster i kommunens parker och grönområden, nyttor som naturen ger oss i form av att ta hand om stora regnmängder, dämpa buller, rena luft, bidra med svalka och bidra till folkhälsa och välmående.
- Förbättra skötseln på skolgårdar och äldreboendens gårdar, och ge förutsättningar för verksamheterna att odla själva.
- Öppna upp för boende att ha kolonilotter och stadsodling på allmän mark.

Natur och friluftsliv

- Skydda områden med höga natur-, kulturmiljö och friluftsvärden, exempelvis Hästa klack, kommunens artrikaste äng Stora Ängsnäs och Ängsjö friluftsområde.
- Verka för ökad biologisk mångfald i kommunen.
- Ta fram ett friluftspolitiskt program med syfte att utveckla Järfälla som miljövänlig friluftsdestination.
- Kartlägg och värna tysta naturområden med särskilt höga upplevelsevärden.
- Erbjud naturguidningar i samverkan med organisationer.
- Marknadsför kommunens naturområden med samma informationstjänst som grannkommunerna, exempelvis Naturkartan.
- Starta upp en natur- och kulturbuss som kör invånare till friluftslivs- och kulturaktiviteter på ett urval av lov och helgdagar.
- Öka den biologiska mångfalden och rekreationsvärdet i kommunens naturreservat och grönområden.
- Återskapa ängar och våtmarker och värna äldre ek- och tallmiljöer, värdefulla lövträd och stränder.
- Verka för att häradsallmänningens skogar vid Ängsjö sköts med naturvårdsanpassad skötsel och inte efter vinstintresse.

- Verka för att gocartbanan vid Ängsjö flyttas till en annan plats i länet och att området återbeskogas i syfte att stärka den gröna Järvakilen
- Stärk Järvakilen och Görväln-kilen i samverkan med aktörer och grannkommuner
- Förbättra djurs och människors tillgänglighet till naturen genom att anlägga ekodukter, vilttunnlar och liknande.

Fritid och kultur

- Höj stödet till föreningar i kommunen och se till att det satsas jämställt
- Erbjud barn och unga en varierad fritid oavsett familjens ekonomi eller funktionsnedsättningar
- Utveckla Järfällas fritidsgårdar och den mobila fritidsgården
- Lek- och aktivitetsplatser ska vara giftfria och finnas för flera åldrar och kommundelar
- Anlägg naturlekplatser i naturreservat nära kollektivtrafik
- Korta köerna till Kulturskolan samt avskaffa eller minimera avgifterna.
- Satsa på spontanidrottsplatser och bredd i idrotten.
- Verka för en ny skatepark i kommunen, exempelvis i Barkarbystaden.
- Starta upp sommarkollo för unga med olika typer av funktionsvariationer
- Informera om möjligheten att hyra kommunala lokaler för föreningsverksamhet och aktiviteter
- Inför meröppet på kommunens samtliga bibliotek
- Värna och tillgängliggöra kulturhistoriska byggnader och historiska värden i landskapet
- Bygga fler utegym i hela kommunen
- Verka för att Järfälla kommun arrangerar ett årligt Valborgsfirande på Kvarnbacken
- Stärka regional samverkan i kulturområdet så att fler kulturella institutioner erbjuder evenemang och andra kulturaktiviteter i Järfälla och andra kranskommuner.

- Värna målet om att 1-procent av budgeten för byggprojekt ska gå till konstnärlig utsmyckning, och utvidga det så att utsmyckningen inte behöver ske just inom själva byggprojektet utan kan även användas till att berika andra offentliga platser i kommunen.
- Öppna upp för fler muralmålningar på kommunens fastigheter.
- Se till att den konst som kommunen äger är tillgänglig för medborgarna, till exempel genom utlåning till privatpersoner, organisationer och företag.

Alla barn är lika olika

Alla barn har rätt till en god start i livet med kärlek, trygghet, omsorg, en bra utbildning och en meningsfull fritid. Barnen är vår framtid och vi gröna menar att ett samhälle som är byggt för barnen är ett samhälle som är bra för alla människor.

Barnen har dock inte alltid lätt att komma till tals, och därför värnar Miljöpartiet om att en barnkonsekvensanalys redovisas i underlaget för samtliga beslut som fattas av någon av kommunens beslutande organ.

Alla skolor ska vara bra skolor med en hög och kvalitativ undervisning. Det innebär att trygghet och studiero bör vara ett prioriterat område i alla stadier i skolan från förskolan till komvux. Det innebär att arbetet med skolans värdegrund ska genomsyra det dagliga arbetet i skolan från undervisning och fostran till att ge barn- och ungdomar en demokratisk grund. Det betyder också att vi måste öppna – och utan ideologiska skygglappar – utvärdera vilka effekter som finns hos vårt nuvarande friskolesystem och skolvals-system.

En mångfald av olika organisationsformer och pedagogiska inriktningar, samt föräldrars möjlighet att välja något som passar eleven, är viktiga gröna värderingar. Men skolmarknaden som finns i Sverige i dag tjänar knappast de syftena, utan alltför ofta skapar en överkapacitet som lämnar våra mest utsatta och underfinansierade skolor med ännu större underskott.

Den här problematiken är skapad av Riksdagen och det är endast en framtida riksdagsmajoritet som kan lösa det. I väntan på det vill vi gröna i Järfälla lindra skolsegregeringens effekter. För det första tar vi ställning för etableringen av nya friskolor endast när de bidrar med någonting nytt till det pedagogiska utbudet som Järfällas föräldrar har att välja bland. Vi föreslår också kraftigt öka den delen av skolbudgeten som fördelas efter behov. Här har Alliansen tyvärr valt att gå i rakt motsatta riktning, fördelat skolbudgeten jämnare mellan elever, och skärt bort resurser som riktas dit de behövs som mest. Det är en utveckling som vi vill vända på.

För Miljöpartiet är tidiga insatser viktiga för att barn snabbt ska få den hjälp och det stöd som de behöver. Vi vill ha en förskola och skola där barn får de nödvändiga verktyg och kunskaper för att klara skolgången och trivas. En stabil grund i form av kvalitativ utbildning, engagerade lärare och rätt anpassningar utifrån individens förutsättningar är vägen för att en ung människa ska må bra och utvecklas så långt den kan. Vi vill utveckla läsa-skriva-räkna-garantin till att gälla under hela grundskolan.

Vi vill ha en förskola och grundskola där barn får de nödvändiga verktyg och kunskaper för att klara skolgången och trivas. Samspelet mellan inomhus och utomhusmiljön är en viktig del i barns och ungas arbetsmiljö. Arbetet med en giftfri för- och grundskola vill vi fortsätta utveckla. Vi har arbetat med denna fråga i många år men frågor som luftkvalitet och buller i barnens arbetsmiljö i skolan behöver prioriteras högre.

Miljöpartiet vurmar för barnkonventionen som blivit lag. Alla barn är våra barn. Det innebär att varje barn i Järfälla, oavsett var hen är född, under vilka omständigheter hen lever, ska få god kvalitativ utbildning i en trygg och kreativ miljö. Miljöpartiet menar att skolans resurser kommer behöva öka under de kommande åren då det kommer ske en stor inflyttning samtidigt som skolans kunskapsuppdrag delvis kommer förändras med nya läroplaner och ämnesplaner samt arbetet med barn och unga med NPF-diagnoser.

Miljöpartiet vill fortsätta satsningen på elevhälsan med särskilt fokus på förebyggande arbete. Ungas allt sämre psykiska ohälsa behöver fångas upp i ett mycket tidigare skede än vad som många gånger sker idag. Satsningar på elevhälsan och ökat psykiskt välmående har visat sig gå hand i hand med förbättrade skolresultat. Vi i Miljöpartiet menar att det behövs en bättre samverkan mellan elevhälsa och barn- och ungdomspsykiatri samt ungdomsmottagningen.

För att kunna göra ett välgrundat val av utbildning efter grundskolan behöver Järfällas grundskolor utöka studie- och yrkesvägledningen. För att kunna göra ett aktivt val måste eleven få kunskap om vad olika val innebär. De som kan det bäst är SYV. Därför bör SYV-resurserna utökas.

Skolmarknaden för gymnasieskolan är komplex och att göra fel strategiska val innebär att eleven står utan gymnasieplats, vilket kostar mycket lidande för eleven och vårdnadshavare.

För introduktionsprogrammen inom gymnasieskolan, dvs för de som inte är behöriga till ett nationellt program, behöver genomströmningen öka och det behöver tillföras specialpedagogiska resurser för att eleven ska gå där ett år och bli behörig.

Vi vill också att barn och unga som på olika sätt halkat ur den vanliga skolgången på ett tydligare sätt ska erbjudas vägar tillbaka. Vi har skolplikt i grundskolan vilket innebär att kommunen, skolan, elevhälsan och vårdnadshavaren tillsammans måste hitta en fruktsam väg tillbaka till skolan. Här vill Miljöpartiet att vårdnadshavaren får rätt stöd i form av en person som har det övergripande ansvaret för återgången till skolan.

Miljöpartiet vill ha en kvalitativ särskola från lågstadiet till gymnasiet, där eleverna kan gå i skolan i kommunen så att eleverna blir en del i sitt närsamhälle. I dag skjutsas många elever till andra kommuner och det innebär att barnen inte får några vänner i sitt närområde. Särskolan i Järfälla ska vara det naturliga valet för denna grupp elever och dess vårdnadshavare. Det betyder att en särskild satsning på just särskolan kommer att behöva prioriteras framöver.

Trygga skolvägar kan verka självklart men det är det inte då olika skolor har olika upptagningsområden. Många barn måste passera hårt trafikerade gator och vägar därför måste det ske en översyn om hur man kan ordna säkra skolvägar. Att inget barn ska skadas på väg till eller ifrån skolan måste var en prioriterad fråga. Barn är mjuka och bilar hårda.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Förskola och skola

- Öka resurserna och säkerställa att ingen skola råkar ut för en gömd nedskärning i form av "satsningar" som inte ens täcker prisutvecklingen.

- Genomföra omfattande satsningar där de behövs som mest för att höja tryggheten, studieron och skolresultaten, samt arbeta för att utjämna kvalitetskillnader mellan skolor, öka likvärdigheten och ge alla barn och elever en bra start i livet.
- Främja olika pedagogiska inriktningar och driftformer (exempelvis föräldrakooperativ) genom att från fall till fall välkomna nya friskolor som bidrar med nya värden till medborgarna.
- Stoppa etableringen av nya friskolor förutom dessa undantagsfall, tills dess att Riksdagen ändrar nuvarande systemet där varje ny friskola underminerar våra mest utsatta skolor.
- Göra en ordentlig satsning på elever i behov av särskilt stöd och vid behov erbjuda alternativ till den vanliga klassundervisningen
- Stärka barn och ungas psykiska hälsa och förbättra lärarnas arbetsmiljö genom att göra en ordentlig satsning på barn- och elevhälsan, samt ett nära samarbete med vårdnadshavare.
- Stärk samverkan mellan skolan, vårdnadshavare, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri samt ungdomsmottagning vad gäller elevernas psykiska hälsa och skolnärvaro
- Ställa kvalitetskrav om förskollärary- och lärarlegitimation och kvalitet i undervisningen och göra ett systematiskt kvalitetsarbete med kontinuerlig återkoppling
- Öka personaltätheten och minska storleken på barngrupperna i förskolan Förbättra förskolläraernas och lärarnas arbetsmiljö och satsa ordentligt på kompetensutveckling.
- Utveckla samverkan mellan skolan och hemmet för att stärka föräldrars möjlighet att vara närvarande och stöttande i sitt barns utbildning.
- Stärka skolledarnas förutsättningar att leda förskolorna och skolorna
- Starta upp naturpedagogik i Järfälla

- Planera för rymliga förskolegårdar och skolgårdar med högt lekvärde och närhet till natur, och värna skolskogar
- Satsa på trygga skolvägar vid låg- och mellanstadieskolor
- Maten ska vara lokalt tillagad och ekologisk i kommunens förskolor, skolor och gymnasieskolor.
- Säkerställa tillgång till gratis och lättillgänglig mensskydd för elever i grund- och gymnasieskola.
- Öronmärka pengar för att genomföra handlingsplaner för giftfri förskola och skola
- Sluta kompensera friskolor för kostnader som de inte här genom att gå över till faktisk lokalkostnadsersättning.

Tidiga insatser i skolan och vården

- Erbjud tidig kartläggning av elevernas kunskaper för att kunna ge eleven rätt stödinsatser.
- Kartlägga problematisk skolfrånvaro och stärka samverkan mellan förvaltningar, skola, elevhälsa och vårdnadshavare för att minska den skolfrånvaron till noll.
- Förbättra samverkan mellan förskola/skola, barn- och ungdomspsykiatri, socialtjänst och ungdomsmottagning.
- Stärka verksamheten med fältassistenter som arbetar uppsökande och förebyggande med barn och ungdomar på gator och torg, skolor, fritidsgårdar och internet.
- Kartlägga barnfattigdom i Järfälla och arbeta systematiskt och långsiktigt för att minska den.
- Stopp för vräkning av barnfamiljer.

Delaktighet och antidiskriminering

- Erbjud elever utan personnummer (papperslösa) utbildning på samma villkor som elever med svenskt personnummer
- Ge alla barn fortsatt möjlighet att utveckla både sitt modersmål och det svenska språket
- HBTQ-certifiera kommunens skolor och förskolor
- Stärka arbetet med nolltolerans mot mobbning med insatser från och med dag ett.

- Arbeta med jämställdhet i förskola och skola och nolltolerans mot sexuella trakasserier.

Jämlikhet, öppenhet och trygghet

Grunden för vårt samhälle är demokratiska värderingar, värderingar vi många gånger tar för givet. De senaste åren har vi sett en framväxt av populism och främlingsfientlighet, även i Järfälla. Det här är en utveckling som går helt emot den öppenhet och tolerans som Miljöpartiet står för. När människor från olika bakgrund och med olika erfarenheter möts kan helt nya möjligheter uppstå, möjligheter som utvecklar och stärker vårt samhälle. Vårt samhälle och vårt ekonomiska välstånd bygger på just öppenhet mot omvärlden och tron på att olikheter berikar.

Miljöpartiet vill öka samverkan med idéburna organisationer som bedriver verksamheter för nyanlända och asylsökande, och göra det lätt för lokalsamhället att engagera sig. Vi vill ta vara på alla goda krafter och initiativ som finns i samhället, från såväl offentlig sektor som näringsliv och civilsamhället. Just civilsamhället kan spela en särskild roll för ett hållbart och grönt samhällsbygge.

Vår trygghet som medborgare hotas också av gängvåld som har haft tendenser till att bli allt grövre. Den här mest våldsamma kriminaliteten underminerar vår grundläggande känsla av säkerhet och är ett hot mot inte bara individer utan även vårt sociala gemenskap. Den här våldsspiralen som suger in våra ungdomar vid en allt tidigare ålder ska brytas av samhällets alla goda krafter.

Övervakningskameror och väktare kan ibland göra en insats på rätt plats, i rätt utsträckning. Men högerens besatthet med dessa åtgärder gör att de glömmer bort de mest grundläggande delarna av en kommunal trygghetspolitik. På riksnivå har vi jobbat för att Polisen ska få mer kollegor och resurser, men det arbetet spelar ingen roll om den kommunala motpart som Polisen har i arbetet med att fånga upp ungdomar på fel spår i livet är slitna och överbelastade socialsekreterare och lärare.

Alliansens "satsningar" på det här området har varit ovärdiga. De har ofta inte ens täckt upp för de nedskärningar som Socialförvaltningen varit utsatt för. Det samma gäller inom skolan. Istället för att utöka resurserna till de skolor med svåraste förutsättningar har högerstyret gjort tvärtom. Miljöpartiet vill vända på den här trenden. Vi vill kraftigt öka det extra stöd som går till de mest utsatta skolorna, samt storsatsa på Socialförvaltningen. Så ser vi till att lärare och socialsekreterare har tid och ork att hålla alla Järfällas ungdomar på rätt bana i livet.

Men kommunen står inte ensam inför den här utmaningen. Även här finns det goda krafter i samhället som kan aktiveras - om det tillåts. Istället har medborgarnas engagemang via civilsamhället för trygghet i sitt eget närområde mötts av kallt ointresse från Järfällas högerpolitiker. Ett styre med Miljöpartiet skulle jobba aktivt för att säkerställa att föreningslivets initiativ för ett tryggt Järfälla – oavsett om det handlar om trygghetsvandringar, ungdomsgårdar, eller något annat – konsekvent får stöd av kommunen.

Regelbundna trygghetsvandringar och möjlighet för invånare att rapportera in brister i form av avsaknad av tillräcklig belysning och liknande kan också vara sätt att komma tillrätta med den upplevda otryggheten. Vi ska också ha en bra infrastruktur och tydlig information för hur den som behöver kan komma i kontakt med stödfunktioner och annan hjälp exempelvis vid våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck av olika slag.

Ett annat exempel är det viktiga trygghets- och jämställdhetsarbete som utförs av kvinno- och tjejjourer. Genom långsiktigt stöd och finansiering från kommunens sida vill Miljöpartiet värna den verksamheten. Generellt vill vi att Järfälla höjer ambitionsnivån gällande våld i nära relationer och hedersförtryck. Förekomsten ska bättre kartläggas, och vi vill ta fram en handlingsplan för att förebygga det i alla kommunens verksamheter. Kommunen och Järfällahus AB ska jobba mer proaktivt för att säkerställa boenden för de utsatta. Det här traumat ska inte äventyra barnens utbildning, och

därför ska barn placerade på skyddade boenden garanteras plats på förskolan eller skolan.

Vi gröna tänker inte blunda för forskning som visar sambandet mellan kriminalitet och segregation och klassklyftor. Därför förkastar vi högerpartiernas försök att bygga nya bostadsområden med en segregerad enfald av dyra, ägda upplåtelseformer. Det här är av grundläggande betydelse för vårt mottagande av nyanlända, som misslyckas per design när de möter Alliansens ointresse för bostads- och arbetsmarknadspolitik. Istället vill vi bygga ett hållbart, integrerat samhälle där olika människor möts. Det gäller bland annat bostäder och möjligheter till utbildning och arbete.

Järfälla ska vara en kommun där alla har samma möjligheter oavsett kön, könsidentitet- eller uttryck, ålder, ursprung, religion, sexuell läggning, funktionsvariation, bland annat. Alla ska kunna känna sig trygga, välkomna och delaktiga. Det innebär bland annat att hbtq-personers rättigheter behöver stärkas. Vi vill bland annat arbeta för att höja kompetensen om hbtq-frågor inom kommunens verksamhet. Det kan exempelvis ske genom att hbtq-certifiera ungdomsmottagningar, skolor och fritidsgårdar samt att vid behov erbjuda särskilt boende för asylsökande hbtq-personer.

Vi vet idag att många kvinnor och flickor upplever trakasserier så gott som dagligen i vårt samhälle. Som kommun och arbetsgivare är det av särskild vikt att vi aldrig accepterar några former av sexuella trakasserier eller övergrepp bland våra anställda eller i våra verksamheter.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Integration och etablering

- Bryta segregationen genom att jobba för att alla kommunens delar ska präglas av blandade upplåtelseformer, så att folk från olika socioekonomiska bakgrunder kan mötas.
- Stärka kommunens insatser för nyanlända med boende, arbete, praktik, samhällsorientering och utbildning mm i samverkan med näringsliv och civilsamhälle.

- Planera boende enligt SUNT-konceptet, studenter, unga, nyanlända tillsammans
- Stärk och utveckla insatser riktade till nyanlända med eget boende.
- Ensamkommande ska få bo kvar under hela sin asylprocess.
- Fortsätta att underlätta för nyanlända kvinnor att starta upp verksamheter.
- Ge asylsökande ungdomar möjlighet att sommarjobba/ praktisera.
- Erbjud utbildande och arbetsintegrerande insatser riktade till EU-medborgare som lever i utsatthet i samverkan med Stadsmissionen eller liknande organisationer.
- Arbeta långsiktigt för att motverka segregation utifrån forskning och beprövad erfarenhet med tidiga och förebyggande insatser.

Trygghet

- Stoppa rekrytering till gängen. Se till att lärare, socialsekreterare, m.fl., har tid och kraft att vara en stark partner till polisen i det brottsförebyggande arbetet med satsningar på skolan och socialförvaltningen.
- Förstärka samarbetet mellan kommunens förvaltningar och Polisen i bekämpningen av gängkriminalitet med projekt som Sluta skjut eller liknande.
- Stötta lokala initiativ för att skapa trygghet och jobba förebyggande, t.ex. trygghetsvandringar och fritidsaktiviteter i särskilt utsatta områden.
- Öka den upplevda tryggheten längs gångvägarna med exempelvis belysning och skötsel av växtlighet.
- Ta fram en långsiktig lokal handlingsplan för att förebygga våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som täcker in alla berörda delar av kommunens verksamhet.
- Bättre kartlägga förekomsten av våld och förtryck i hemmet.
- I större utsträckning och där så är möjligt låta den våldsutsatta bo kvar och tvinga förövaren att flytta. I de fall det inte är möjligt, fokusera på en långsiktigt hållbar placering för den utsatta, inte bara tillfälligt skydd.

- Säkerställa att barn placerade på skyddade boenden får ny förskole- eller skolplats.

Jämställdhet

- Arbeta aktivt för ökad jämställdhet inom förskolan och skolan
- Säkerställa en hög kvalitet på skolans sex- och samlevnadsundervisning
- Satsa jämställt på barn och ungas fritidsaktiviteter
- Motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld
- Stärka stödet till kvinnojouren och se till att det blir en långsiktigt stabil finansiering
- Ge förutsättningar för våldsutsatta kvinnor att komma tillbaka till ett fungerande liv med hälsa, bostad, skola/ förskola för barnen, arbete och fungerande ekonomi, och förbättra samverkan med kvinnojouren, andra kommuner och polisen
- Verkställa rutiner för skolan, förskolan, socialtjänsten och fritidsverksamheten om hur man bemöter och hjälper barn och ungdomar som lever i hedersrelaterat förtryck
- Införa riktlinjer mot sexistisk och rasistisk reklam på utomhusytor
- Kartlägga kvinnors upplevelse av otrygghet i utemiljöer och sätta in åtgärder
- Höja lönerna och förbättra arbetsmiljön inom kvinnodominerade yrken i kommunens verksamheter
- Uppmuntra lika uttag av föräldraledighet och underlätta kombination av arbetsliv och familjeliv för våra anställda
- Verkställa nolltolerans mot sexuella trakasserier i kommunens samtliga verksamheter.

HBTQ

- Höja hbtq-kompetensen inom kommunens samtliga verksamheter
- Hbtq-certifiera skolor, ungdomsmottagningar och fritidsgårdar

- Verka för att idrottsrörelsen och föreningslivet aktivt motverkar hbtq-diskriminering
- Erbjud säkra lösningar och stöd för hbtq-personer och för de som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld i kommunens mottagandeprocess.

Demokrati och delaktighet

En viktig grundsten i det demokratiska bygget är engagerade medborgare och möjligheten att göra sin röst hörd och påverka politiska beslut. Som miljöpartister tycker vi det är viktigt med lokaldemokrati och att kommunikationsvägarna mellan politiker och den kommunala förvaltningen å ena sidan och kommunens invånare å andra sidan är öppna och lättillgängliga.

I dag finns stora skillnader mellan de som deltar i demokratin och de som inte gör det. Denna skiljelinje stämmer till stor del överens med andra socioekonomiska skiljelinjer i samhället. Som demokratiskt samhälle har vi ett ansvar att agera på dessa ojämlikheter. I ett hållbart samhälle har människor lika förutsättningar att bygga upp en trygg tillvaro och leva ett gott liv. Många uttrycker också en vilja att aktivt delta i det lokala samhällets utveckling. Det är något vi vill ta vara på och stärka, särskilt i socioekonomiskt svagare områden.

En annan grupp som ofta faller mellan stolarna är personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Miljöpartiet vill utveckla det Tillgänglighetsråd som finns idag så att det ligger direkt under kommunstyrelsen. Så kan det bevaka situationen för personer med funktionsnedsättning på en kommunövergripande nivå och föreslå förbättringar.

I dag finns lagstadgade krav på samråd av olika slag i byggnadsprocesser. Vi tror att många av de konflikter som uppstår vid planering av nybyggnation skulle kunna förebyggas genom en tidigare och mer transparent dialog. Från Miljöpartiets sida skulle vi vilja undersöka möjligheten att införa samråd och dialogmöten även inom andra viktiga samhällsområden där kommunen har rådighet. På så sätt kan vi skapa större delaktighet och minska det upplevda avståndet mellan kommunens verksamhet och invånarnas vardag.

Vi vill också se över samarbetet med brukarorganisationer av olika slag och arbeta för en närmare dialog med dessa. Vi vill ta

tillvara de synpunkter och det engagemang som invånarna i Järfälla har för sitt närsamhälle och sin kommun. Som ett led i det vill vi förbättra kommunikationen mellan medborgare och kommunförvaltningen, exempelvis genom att införa en återkopplingsgaranti som garanterar att den som hör av sig till kommunen med en fråga ska ha rätt att få svar i rimlig tid. Vi tycker också att Järfälla borde gå tillsammans med grannkommuner och ha en gemensam app för felanmälan och synpunkter. Medborgaren behöver då inte ha koll på alla appar som behövs för att göra sin röst hörd när den rör sig i Stockholmsregionen.

Ett starkt civilsamhälle är en viktig del av en välmående kommun. Många föreningar gör stora insatser för barn och unga, ensamkommande, pensionärer och intressegrupper av olika slag. Vi i Miljöpartiet vill främja den verksamheten och möjliggöra för mer bra verksamhet. Den kommande mandatperioden ser vi behov av höjda föreningsbidrag för att uppnå detta.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Lokal dialog

- Utveckla dialogen vid byggande med närboende och andra aktörer, till exempel med tidiga dialoger före planuppdrag.
- Utveckla arbetet med grupper för brukarinflytande kopplade till olika verksamheter.
- Arbeta systematiskt med fältdialog, det vill säga att hålla dialogmöten i kommundelarna i frågor av särskild vikt för invånare, eller som via servicecenter visat sig beröra många
- Utveckla arbetet med barnhearings och barnkonsekvensanalyser så att barnens perspektiv kommer in tidigt i beslut och påverkar resultatet
- Höja föreningsbidragen och gör det möjligt att få bidrag för verksamhet och projekt
- Göra det lättare att kontakta kommunen och införa en återkopplingsgaranti
- Ansluta Järfälla till Stockholms stads app för felanmälan.

- Öppna upp för omröstning om namnsättning av skolor, gator och torg.
- Stärka arbetet med insatser för barn och unga, trygghet, ökad sysselsättning och ökat valdeltagande i våra särskilt utsatta områden.

Funktionsnedsättningar och funktionsvariationer

- Lyfta det nuvarande Tillgänglighetsrådet så att den ligger direkt under kommunstyrelsen och bredda rådets omfattning bortom enbart fysisk tillgänglighet med tydlig makt till att ta initiativ till att föreslå förbättringar.
- Tillgänglighetsanpassa kommunens lokaler, utemiljöer och informationskanaler
- Stärka kompetensutveckling för personal på gruppboenden
- Höja kvalitetskraven och förbättra möjligheten för brukare och anhöriga att slå larm vid missförhållanden
- Satsa på jobb för personer med olika typer av funktionsvariationer och funktionsnedsättningar inom kommunen
- Säkerställa att överförmyndarmyndigheten har tillräckliga resurser för att klara sina uppgifter
- Gör kommunens naturreservat och friluftsbad tillgängliga för personer med funktionsvariation.
- Säkerställa tillgång till toaletter vid friluftsbad och andra offentliga platser där folk befinner sig.

En trygg och aktiv ålderdom

Pensionsåldern är en period som blir en allt större andel av ens livstid. I ett grönt, solidariskt samhälle ska det vara en tid då man fortsatt känner trygghet, utvecklas och inspireras, får självständigt välja en boendesituation som passar just en, och får kommunens stöd för att leva på det sätt man vill leva. Sprickor i den visionen som redan innan covidpandemin kunde synas blev smärtsamt uppenbara under detsamma. Att återgå till den tidigare situationen räcker inte. Vi måste höja kvalitetskraven för utförare av äldrevård- och omsorg och stärka möjligheten för både brukare och anhöriga att slå larm vid missförhållanden.

Vi vill att brukarna, de äldre själva, utifrån sina förutsättningar och sin vilja ska ha ett så stort inflytande över sin egen vardag som möjligt. I det syfte vill vi att kommunen breddar utbudet av äldreboenden med nya profiler, t.ex. språkligt, HBTQ eller husdjursvänligt. Det är en fråga vi gröna tidigare drivit med inrättandet av en finsktalande avdelning på Lönnens äldreboende i Jakobsberg.

Vi vill att det ska finnas en mångfald av stöd utifrån behov och önskemål hos de äldre. Som ett led i det vill vi stärka hemtjänsten så att de som vill bo kvar hemma längre ska kunna göra det. Vi vill också stärka arbetet med äldres psykiska hälsa och utöka möjligheten för personer som vårdar sina anhöriga att få stöd för avlösning. Redan innan pandemin var karusellen av olika anställda man möter i hemtjänsten en källa av otrygghet för medborgaren, förutom att vara ett tecken på en osund arbetssituation för de anställda. Under pandemin har det upplägget dessutom visat sig vara direkt livsfarligt. Därför föreslår vi att kommunen inför en kontinuitetsbonus som belönar hemtjänstaktörer som minimerar antalet människor som brukaren behöver komma i kontakt med.

För att tillgodose de behov som finns hos kommunens äldre är det också viktigt att det finns tillräckligt många platser på

äldreboenden och att den som har beviljats plats även har möjlighet att bo där tillsammans med sin partner. En annan viktig aspekt är den mat som serveras. Det är viktigt att maten är god och näringsrik samt lagad på plats. Det får vara slut på micrade plastlådor till de äldre. Miljöpartiet ser också vikten av att olika generationer möts. Vi vill därför undersöka möjligheten att inrätta någon typ av blandat boende där studenter och äldre bor gemensamt. Goda exempel på lyckade sådana projekt finns bland annat i Nederländerna.

De pensionärsorganisationer som verkar i kommunen utgör viktiga mötesplatser och möjlighet till både social samvaro och förkovran av olika slag. Miljöpartiet ser de som viktiga delar av kommunens föreningsliv och vill stärka deras ställning genom att höja föreningsbidragen. Vi ser också det pensionärsråd som finns i kommunen som en viktig mötesplats och ett forum för dialog och samråd.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

- Höja ambitionsnivån gällande äldreomsorgens resurser överlag.
- Erbjuda äldre plats efter behov och bredda utbudet av boendeformer för äldre, exempelvis mellanboenden och tillgänglighetsanpassade boendeformer med möjlighet till social samvaro, aktiviteter och service
- Främja en mångfald av inriktning på äldreboenden, exempelvis med språklig eller hbtq-profil eller att det är tillåtet med husdjur
- Höja kvalitetskraven på samtliga utförare av äldrevård och stärka möjligheten för äldre och anhöriga att slå larm vid missförhållanden
- Stärka arbetet med äldres psykiska hälsa, erbjuda möjlighet till sällskapsdjur, investera i personalens kompetensutveckling och stärka samverkan med landstinget.
- Verka för fler tillgänglighetsanpassade boenden med möjligheter till social samvaro, aktiviteter, service och hjälp vid behov.

- Utredda möjligheten att studenter efter en urvalsprocess ges rum med kök och badrum till lägre kostnad mot att de utför vissa sociala och serviceinriktade uppgifter, i linje med försök som gjorts i Nederländerna.
- Stärka arbetet med kvalitativ vård och anhörigstöd vid demenssjukdom
- Utöka möjligheten för anhöriga att få stöd för avlösning, dvs att en person tillfälligt tar över omsorgen om personen med vårdbehov
- Införa högre andel lokalt tillagad och ekologisk mat i kommunens äldreboenden
- Rusta upp gårdar vid äldreboenden och möjliggör för äldre att komma ut i naturen
- Stärk hemtjänsten så att möjligheten att bo hemma längre finns för de som vill
- Satsa på kompetensutveckling och fortbildning för hemtjänsten, och belöna de hemtjänstaktörer som begränsar antalet anställda som brukarna träffar genom en kontinuitetsbonus.

Grön ekonomi och arbetsliv

Alltför länge har vårt ekonomiska system byggt på en linjär syn som innebär att utvinna resurser och material, tillverka produkter och sedan, när dessa är uttjänta, göra sig av med avfallet. För att bygga ett hållbart samhälle måste vi börja tänka och agera enligt en mer cirkulär modell. I en cirkulär ekonomi uppstår i princip inte avfall, istället kan resurser behållas och användas i nya former eller på ett hållbart sätt återföras till naturen. Miljöpartiet vill att Järfälla kommun tar tydliga steg framåt för att främja ett cirkulärt tänkande och en grön ekonomi. Det innebär bland annat att erbjuda möjligheter för återbruk, föra in det cirkulära tänkandet i arbetet med upphandlingar och främja gröna företagsetableringar.

Inom ramen för kommunens upphandling har vi stora möjligheter att påverka både kommunens ekologiska fotavtryck men också främja sociala aspekter. Genom att använda de möjligheter som lagen om offentlig upphandling ger vill Miljöpartiet verka för att kommunen ställer ännu tydligare sociala och miljömässiga krav i arbetet med upphandlingar. Miljöpartiet vill främja grön innovation och entreprenörskap. Under den gångna mandatperioden har vi tagit flera viktiga steg i den riktningen, bland annat genom inrättandet av Barkarby Science, ett samarbete mellan näringsliv, kommun och akademi.

Vi vill uppmuntra till en stärkt delandekonomi, exempelvis genom att underlätta för fler bilpooler att etablera sig i kommunen. Ett annat sätt att minska konsumtionen och istället skapa mötesplatser där människor kan dela resurser är att skapa lånecentraler med saker som sportutrustning, verktyg, sällskapsspel och köksredskap. Kommunen har redan låneverksamhet i dag i form av biblioteket och sportoteket. Den här ambitionshöjningen kan genomföras helt enkelt genom att utvidga deras verksamheter till att innefatta mer än böcker respektive sportutrustning.

Miljöpartiet vill arbeta för ett hållbart arbetsliv, ett arbetsliv som fungerar genom hela livet och ger många chansen till ny- och omstart. En viktig aspekt av det är att skapa förutsättningar för unga att komma in på arbetsmarknaden. Idag står alltför många unga utanför den trygghet och gemenskap det innebär att ha ett jobb att gå till, det är något vi måste ändra på. Miljöpartiet vill också ge möjlighet till omstart senare i livet. Vi vill öppna upp för möjligheter till ett livslångt lärande. Med ett samhälle i snabb förändring är det nödvändigt att utforma möjligheter för människor att byta yrkesbana och ta till sig nya kunskaper även senare i livet.

Vi gröna vill verka för en kommun som är en attraktiv och schysst arbetsgivare. Överbelastning och dåliga arbetsmiljöer leder till besvär för de anställda samt sämre kommunal service för medborgaren. Därför vill vi säkerställa ett hållbart arbetsliv, där kommunens anställda har tillräckligt med kollegor när de är på jobbet. Vi vill att kommunen i större grad använder fasta anställningar, och för att förvaltningarna ska uppnå den flexibilitet som behövs vill vi etablera vikariepools.

Fasta anställningar ska vara norm, men människor är olika, och kan komma fram till att de vill jobba olika mycket. Därför vill vi att kommunanställda erbjuds rätt att arbeta heltid såväl som deltid. Vi vill också föra dialog med fackföreningarna om att erbjuda arbetstidsförkortning i lämpliga verksamheter, eftersom vi tycker i allmänhet att såväl jorden som vi som människor skulle må bra om vi tog ut mer av vår rikedom i form av att jobba mindre än i dag.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla:

Hållbart arbetsliv

- Erbjud kommunanställda rätt till såväl deltid som heltid
- Föra dialog med fackliga organisationerna om arbetstidsförkortning i lämpliga verksamheter
- Fortsätta att ställa sociala krav i upphandlingar och ha dialog med företag om det
- Erbjud unga i Järfälla gröna sommarjobb
- Stärka den uppsökande verksamheten hos unga arbetslösa

- Främja etablering av sociala företag, det vill säga företag som har som mål att skapa samhällsnytta
- Undvika hyrpersonal i kommunens reguljära verksamhet och i de fall flexibilitet behövs arbeta med vikariepooler.

Grönt näringsliv

- Ta fram en strategi för cirkulär ekonomi för kommunen som organisation och hur vi kan underlätta för cirkulär ekonomi i kommunen som helhet
- Starta hållbarhetsdriven företagsutveckling med utbildning, verktyg och erfarenhetsutbyten till företag
- Säkerställa korta handläggningstider för tillståndsansökningar
- Ställa hållbarhetskrav i upphandlingar och markanvisningar efter dialog med marknaden och följa upp de ställda kraven
- Göra innovationsvänliga upphandlingar som eftersträvar giftfria, avfallssnåla och cirkulära produkter, tjänster och affärsmodeller
- Fortsätta att stödja ungas entreprenörskap
- Fortsätta att underlätta för småföretag i Järfälla exempelvis genom att tillgängliggöra lokaler eller ge stöd att delta i upphandlingar
- Främja testbäddar för hållbar teknik inom ramen för Barkarby Science
- Etablera Järfälla som attraktiv kommun för hållbara investeringar, exempelvis förnybar energi

Återbruk och återvinning

- Etablera en returpark med högt ställda återbruksambitioner, i samverkan med avfallsbolaget Sörab
- Järfälla kommun ska vara ledande i arbetet med återanvändning och återvinning vid planering av nya stadsdelar
- Verka för att Järfälla får kvartersnära mini-återvinningscentraler i varje kommundel

- Förbättra arbetet med den mobila återvinningscentralen och i samverkan med avfallsbolaget Sörab testa pop up-återbruk
- Utvidga sportoteken till att omfatta utlån även av andra saker som används sällan och införa verksamheten stegvis i alla kommundelar
- Stärka verksamheten med att samla in och reparera barnvagnar och cyklar
- Återbruka kontorsmöbler och annan utrustning inom kommunen
- Återanvända byggmaterial vid byggnation
- Förbättra insamlingen av matavfall i god dialog med invånarna

Vi är Mijlöpartiet de gröna i Järfälla

Och det här dokumentet beskriver våra visioner för vad Järfälla kan åstadkomma under mandatperioden 2022-2026.

I över fyrtio år har Mijlöpartiet jobbat för att bygga ett samhälle som bygger på tre solidariteter:

- Solidaritet med naturen.
- Solidaritet med alla världens människor.
- Solidaritet med framtida generationer.

Vill du hjälpa oss med det?

mp.se/bli-medlem